

ప్రేమలంకర్ణి

శ్రీమోక్షయ్య

'అబ్బాయి! నేనింకా యెందుకు బ్రతికున్నా ననుకుంటున్నావ్! శారద మొహంలోకి చూస్తూ, ఆనందరావు యింకా యేదో అనబోతున్నాడు.

'అబ్బాయిగారి పెళ్లి చూడ్డానికేగా! పక పక నవ్వింది శారద. 'నీకూ వంట పట్టించన్నమాట...రోజుకు యీ ముక్క-యెన్నిసార్లన్నా మా అమ్మకు విసుగువుట్టదు...అసలు ఆమెగారి మనస్తత్వం నాకర్థం కావటం లేదంటే నమ్ము... పోనీ అంత తపన పడుతోందిగా మరి, నిన్ను కోడల్నిగా చేసు

కోవటానికి యేమిటింకా ఆలస్యం...' ఇది బాగానే వుంది... ఇంతవరకు మీ అమ్మగారితో, మనం యెవరైనా పెళ్ళి నిషయం చెప్పామా... సిగ్గును అభినయించింది. శారద.

'నోరువిప్పి యడగాలేమిటి!... అయినా మా అమ్మ చాలా మంచిది. నేను యేది చెవితే అదే వచ్చు కుంటుంది...

'అయితే చెప్పకపోవటం లోపం మీదే అన్నమాట...' 'నేనూ సమయంకోసం యెదురు చూస్తున్నా... ఎట్లాచెప్పాలా

అని ఆలోచిస్తున్నా...' ఆనందరావు కొంచెంగా తలవంచుకున్నాడు.

ఇంతలోకి లలితాదేవి వస్తున్న అతికిడి కనిపెట్టి, శారద గబగబ దొడ్డోచి దారి తీసింది. ఆనందరావు సీరియస్ గా మొహంపెట్టి, చేతిలో ఓ పుస్తకాన్ని తీసుకుని అతిశ్రద్ధగా చదువుతున్నట్లు నటిస్తున్నాడు. తల్లి లోపలికి వచ్చినా, గమనించనట్లుగానే, పుస్తకం మీద నుంచి దృష్టి మరల్చలేదు.

లలితాదేవి గంభీరమైన వ్యక్తి, తొణకదు. చాలా తీవ్రంగానూ లోతుగానూ ఆలోచించగలదు ఎలాంటి పరిస్థితుల్లో నైనా నిబ్బరంగా వుండగలదు. మాటల్లో పట్టుపడదు. అమాయకంగా కనిపించటం, మాట్లాడటం ఆమెలో ఒక ప్రత్యేకత. ఇట్టే పసికట్టేసింది. శారద కొంచెం సేపటి క్రిందట యిక్కడకు వచ్చిందని తెలుసుకుంది. చేమంతిపువ్వు, దొడ్డి గుమ్మందగ్గర పడివుండటం ఆమె చూసింది. దానర్థం ఆమెకు తెలుసు. తానింట్లో లేనప్పుడు అప్పుడప్పుడు శారద రావటం, గమనిస్తూనే వుంది. అయినా అదొక విషయంగా, కొడుకు దగ్గర ప్రస్తావించదు. అయితే యీ మధ్యలో వాళ్లిద్దరి మధ్య పెరుగుతున్న అన్యోన్యత, ఆసురాగం, లలితాదేవిని బాగా కలవర పెట్టేస్తున్నాయి. ఆనందరావుతో, సూటిగా, తన ఆభిప్రాయం చెప్పడు. శారదను, తన కోడలుగా చేసుకోవటం

సుతరాం యిష్టంలేదు. ఏం చెయ్యాలా అని మధనపడుతోంది. ఒక్కండా కంపరం పుట్టుకొచ్చింది. తామసం పెరుగుతోంది. పెద్ద పెట్టున నిట్టూర్పు విడిచి, తమాయించుకుని, మెల్లగా లోపలికి వచ్చి కళ్లజోడు అద్దాలను చీరకొంగుతో అడ్డుకుంటూ, చిరునవ్వు పెదిమలమీదికి బలవంతంగా తెప్పించుకుని, 'అబ్బాయ్' అంటూ ఆస్వాయంగా పిలిచింది.

ఉలిక్కిపడ్డట్టుగా చప్పున వెనక్కు తిరిగి 'ఎప్పుడొచ్చావ్ అన్నాడు ఆనందరావు అప్రయత్నంగా.

'ఎప్పుడు రావటం యేమిట్రా! ఏ ఊరు వెళ్లాలని... ఏమిటి అట్లా గాభరా పడుతున్నావ్...' మొహం చిట్టిస్తూ అడిగింది.

'అబ్బే యేలేదే యేముందని...' తడబడ్డాడు.

'నువ్వేదో చదువుతున్నట్టున్నావ్, మధ్యలో నేవచ్చి, నీ చదువుకాస్తా, ఆపేశా... నేవస్తా... ?

'అమ్మా...' అని మెల్లగా అన్నాడు. 'ఏమిటి నాయనా పిలిచావా...' చప్పున వెనక్కు తిరిగింది.

ఆనందరావు మెదలకుండా వూరుకున్నాడు. లలితాదేవి కూడా ముభావం గానే వెళ్లిపోయింది. మెల్లిగా, ఆనందరావు, తల్లిదగ్గరకు వెళ్లి కూర్చున్నాడు. ఏదో అడుగుదామని ఆదుర్దాపడుతున్నాడేకాని, నోట మాట రావటం లేదు.

తల్లినిమాస్తే భయమూకాదు. తన పెళ్లి విషయం అడగగూడదని కాదు. అయితే మనస్సులో అందోళన ఒకటి వుంది. తీరా శారద విషయం చెపితే, ఆమె ఒప్పుకోపోతే, పెద్ద కథలా తయారవుతుంది జీవితం.

అప్పుడు, ఆమెగార్కి యిష్టంలేని పెళ్లి చేసుకోవటం కష్టమే. శారదను కాదని, యింకొకతెను పెళ్లిచేసుకోవటమూ అంతకంటే కష్టం. అనుకుంటూ మధనపడుతున్నాడు. శారదను తనతల్లి ఒప్పుకుంటుందో, ఒప్పుకోదో అనే సందేహం ఆనందరావుకు కలగటంలో కారణం లేకపోలేదు. లలితాదేవికి, చిన్ననాటి స్నేహితురాలు కామాక్షమ్మండే ఆతి గౌరవమూ, అభిమానము. ఆమెకు ఒక్కరే కూతురు, బోలెడు ఆస్తి, ఎట్లాగయినా ఆ పిల్లను తన కోడలినిగా చేసుకోవాలని తన తల్లి ఉబలాటపడుతున్నట్లు, మాటలసందర్భంలో ఆనందరావు గ్రహించాడు. కాని తనతో ఆ మాట ఎన్నడూ అనలేదు. తన తల్లి మనస్సు కష్టపెట్టటం యెంత మాత్రం యిష్టంలేదు. తీరా, తన అభిప్రాయం చెప్పేటప్పటికి, యేరకమైన సమాధానం వస్తుందో అని భయపడుతున్నాడు. అందుకనే నోరువిప్పి అడగటంలేదు. తటపటాయిస్తున్నాడు. మళ్ళీ ఆలోచనలో పడ్డాడు. సూటిగా తానుగా యీ విషయం చెప్పకుండా, యింకె

వరి చేతయినా, తన అభిప్రాయం, తన తల్లికి తెలియపరచి, ఆమెగారి మనోభావాలు తెలుసుకోవటం మంచిది అనే నిర్ణయానికి వస్తున్నాడు. అందుకనే తల్లిదగ్గరకు వెళ్ళినప్పటికీ, యేమీ మాట్లాడకుండానే కూర్చున్నాడు.

'ఏమిటి నాయనా అట్లావున్నావ్' అని కొడుకును చూసి, లలితాదేవి ఆన్నప్పటికీ, 'ఏంలేదు మామూలుగానే వున్నానే' అంటూ సమాధానం చెప్పేశాడు. లలితాదేవి కూడా, చాలా యిరకాటంలో పడిపోతోంది. తన కొడుకుకు, శారద కాకుండా, ఆ 'సరక' భార్యగా అయితే బాగుండునని గట్టిగా వుంది. ఆ వియషం కొడుకుకు యేవిధంగా చెప్పాలా అని తీవ్రంగా ఆరాట పడుతోంది. ఎట్లా గయినా, తనంతట తాను సూటిగా నెప్పటం యిష్టంలేదు తీరా, అతను తాను చెప్పినమాట యిష్టపడకపోతే తానూ బాధపడుతుంది. అతనూ చాలా వ్యధ పడతాడు. అంతేగాక, రానురానూ పర్యవసానంయెట్లావుంటుందో, లోకంలో యెన్నో వింటున్నాం. యెన్నో చూస్తున్నాం. చాలా జాగ్రత్తగా వ్యవహరించి, విషయం బెడిసిపోకుండా నాజూకుగా, సున్నితంగా, తన అభిప్రాయం కొడుకుకు తెలియపరచి, చివరకు, పని సాధించుకోవాలి అని లలితాదేవి, నిశ్చయానికి వస్తోంది. ఇద్దరూకూడా, తలొక ప్రపంచంలోకి వెళ్ళిపోయితొక రకంగా

నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారు.

రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ, యిద్దరి లోనూ ఆసేళం, ఆదుర్లలు యెక్కువవుతున్నాయి. తమ ప్రయత్నాలు చివరికి ఫలిస్తాయా అనే సందేహం, యిద్దరి పట్టుకుని పీడిస్తోంది. కాని యెవరి ప్రయత్నం, వాళ్ల వదల్లేదు

ఆనాడు సాయంత్రం, అలితాదేవి, చాట ముందరపెట్టుకుని, ఒక్కొక్కమాటే గుణించుకుంటూ, ఒక్కొక్కనల్లరాయిని, ఏరి పారేస్తోంది. కాసేపటి కల్లా బియ్యంలో నల్లరాళ్ల కనిపించాలా. అంతా తెల్లగా కనిపించింది. సంతృప్తిగా లేచి, హాయిగా లోపలికి వెళ్లింది. తన షనస్సంతా, ఆనందంకోసం సింపిపోయింది. తాను అనుకున్న పని, సాధించవచ్చు అనే ధైర్యం ఆమెకు బాగా వచ్చేసింది గబ గబ వాకిట్లోకి, సావిట్లోకి, వంటింట్లోకి వెళుతూ వస్తూ, పనులన్నీ చక్కచక్క కానిస్తోంది. వీడి తలుపు దగ్గర, యెవరో నిలబడ్డట్టు, మసక మసకగా కనిపిస్తోంది. కళ్లజోడు సరిచేసుకుంటూ, 'ఎవరూ అక్కడ...' చాలా నెమ్మదిగా అన్నది.

'నేనేనండి ... శారదను...' ఆమె కూడా అంతకంటే మెల్లగా అన్నది.

'ఎవరూ... శారదా... ఏమిటమ్మా అక్కడ నిలబడ్డావ్... రా...లోపలికి ...' ఆప్యాయంగా దగ్గరకు వెళ్లింది.

శారద యెంతో సంతోషంగా లోప

లికి వచ్చింది ఆమె మొహం విప్పారీ వుంది. అలితాదేవి మాటల్లో ఆమె ఊహించలేని, మమకారం, సన్నిహితత్యం, శారదను యిట్టే ఆకటేసినాయి.

'ఎంతసేపయిందమ్మా వచ్చి...' ...

'ఇప్పు...ఇప్పుదేనండి...' శారద తడబడింది 'నిలబడే వున్నావు కూర్చో...'

శారదకు, ఊహించలేని బలం, ధైర్యం వచ్చినాయి. అదివరకు అలితాదేవిని చాలాసార్లు కలుసుకుంది. మాట్లాడింది కూడా. తాని యీనాడు ఆమె మాటల్లో తొణికిసలాడుతున్న ఆప్యాయత, మమతలు, శారదను ముగ్ధురాలినిచేసినాయి. ఆమెగారు యింత అవ్యాజ మైన ప్రేమ చూపిస్తుందని అనుకోలేదు. తన మనస్సుకోసం వెన్నోనో ఆలోచనలు వెలరేగి, గిలిగింతలు పెట్టేస్తున్నాయి. తబ్బిబ్బులవుతోంది. బహుశా ఆనందరావు, బెప్పేవుంటాడు. ఆమె దానికి ఒప్పుకుని వుంటుంది. అందువలనే, యింత యిదిగా మాట్లాడింది అనుకుంటూ శారద పొంగిపోతోంది.

అలితాదేవి క్షణంలో గిర్రనవచ్చేసి, శారదప్రక్కనే ఓ కుర్చీ లాక్కుని కూర్చుంది. చిరునవ్వు పెదిమలమీదికి రానిచ్చి, 'యివాళ బాగా తీరిగ్గావున్నట్టు న్నావ్...' అన్నది.

'అవును ... ఇవ్యాళ ...' హృదయంలో పొంగిపోతున్న ఆనందాన్ని

సంతోషాన్ని ఆపుకోలేకపోయింది, శారద.

'ఏమిటివ్యాక విశేషం...'

'విశేషం ఏంటేదండీ !... ' పరుగు పరుగున ఆనందరావు దగ్గరకు వెళ్లి 'మీ ఆమ్మగారు వచ్చుకుంది' అని గట్టిగా కేక పెట్టాలనిపించింది. ఆ వేళాన్ని తగ్గించుకుంటూ, అటూ యిటూ తిత్తరు చూపులు చూస్తూ, ఆనందరావు ఎప్పుడు వస్తాడా అని ఆరాటపడుతోంది

ఇప్పుడే వస్తానంటూ లోపలికి వెళ్లి ఊణంలో టీ తీసుకొచ్చి యిచ్చింది.

"అబ్బే యిప్పుడెందుకు రెండి..." కొంచెం బెట్టుసరి చేద్దామని మొదట్లో అనుకుని కూడా, లలితాదేవి మొహం లోకి చూస్తూ, ఆమెచేతిలోంచి కప్పును అందుకుంది.

కాసేపు, యెవ్వరికీ సంబంధించనివి ప్రమాదం కాని విషయాలు మాట్లాడు కున్నారు. శారద లేవబోతుండగా, 'అప్పుడే వెళుతున్నావా' అన్నది లలితా దేవి.

'మావాడుకూడా లేడు, ఒంటరిగా వుంటానికి ఏమిటో బెరుగ్గా వుంటోంది. మీవాళ్లని అడిగి, యీ రాత్రికి యిక్కడే వుండిపోరాడు...' చాలా సౌమ్యంగా నిదానంగా అన్నది లలితాదేవి.

శారదకు ఏడుగుపడ్డట్టయింది కళ్ల గిరున తిరిగినాయి. ఒళ్ల తూలింది. మావాడు లేడంటుంది, ఎక్కడికెళ్లాడు.

తాను క్రిందటి సాయంత్రమేగా' అతన్ని కలుసుకుంది. ఒకవేళ అర్థంతుగా ఊరు వెళ్లాలనివచ్చినా, మాటమాత్ర మన్నా చెప్పకూడదా : ఆశ్చర్యంగా వుండే : అంత మించిపోయిన పని ఏమి ముంచుకొచ్చిందని. శారద పరి పరి విధాల ఆలోచిస్తోంది: ఆమెకు ఆ ఊణాన ఎన్నో ప్రశ్నలు యెదురయినాయి. అయితే అన్నిటిని, ఆమె తనలోనేదాచు కుంది. ఎక్కడికి వెళ్లాడు, ఎప్పుడో స్తాడు అనే ప్రశ్నలు మాత్రం, గబగబ పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి నట్టు పచ్చి, శారద పెదిమలమీద నిలబడ్డాయి. ఉక్కిరిబిక్కిరయింది. లలితాదేవి మొహంలోకి, పేలవంగా, విడ్డూరంగా, చూసిందే కాని, ఏమీ అడగలేక పోయింది. గుటకలువేస్తూ, 'లేదురెండి నేవస్తా...' అంటూ చర చర వెళ్లి పోయింది, మళ్ళీ వెనక్కు కూడా తిరిగి చూడకుండా.

గుమ్మం ముందర నిలబడి, వెళుతూ వున్న శారదవైపుకు, తీవ్రంగా చూస్తూ, తనలోతాను నమాధానపడింది లలితాదేవి.

రెండోరోజే, ఆదరా బాదరాగా, చిరాకుగా, ఆనందరావు వచ్చేవాడు.

"ఎట్లావుంది మామయ్యకు..."

"ఆయనకేమీ...దుం..." అన టోయి చప్పున నాలుక కరుచుకుని, బాగానే వున్నాడు అన్నాడు సింపాదిగా.

“అదేం మాటరా, ఓంట్లో బాగాలేదని దెలిగ్రాం వచ్చింది. మరినువ్వేమొ...”

“అదే తమాషా...మావయ్యసంగతి నీకు తెలీదా. చేసేపనులన్నీ యిట్లాగే వుంటాయి. వెళ్లకపోతే నీతోతంటా...”

“అసలు విషయం యేమిటో చెప్పు”

“ఏముంది చెప్పటానికి...ఎట్లావుంది మావయ్యా అని నేనడుగుతే...నాకెట్లా వుంటుంటేమిట్రా: నేను ఆరోగ్యంగా వుంటే. చూట్టం నీ కిష్టంలేదా అని పెద్ద పెట్టున ఆదిరిచచ్చేట్టు నవ్వాడు. మరి దెలిగ్రాం విషయమో అంటే, నాకేం తెల్పు. నేనివ్వలేదే అనేశాడు. ఇంకా

ఆయనతో యేంమాట్లాడాలో నాకే అర్థం కాలా. మతిపోయినట్లయింది...”

“బాగానే వుంది లక్షణం...”

“అస్సరేగాని, మనింటికి నాకోసం యెవరైనా వచ్చారా...”

“ఎవ్వరూరాలేదే..... స్నానం చేసిరా వడ్డిస్తాను...” లలితాదేవి ముందుకు నడిచింది.

ఎదంఅరచేతిని, కుడిచెయ్యి పిడి కిలితో గట్టిగా కొట్టుకుంటూ కనిగా, “ఎవ్వరూ రాలేదన్నమాట” అంటూ తనలోతాను గొణుక్కున్నాడు.

“ఇంకేమిటివిశేషాలు...?” అంటూ

కొడుక్కు అన్నం పెడుతూంది లలితా దేవి.

గబగబ నాలుగు మెతుకులు నోట్లో వేసుకుంటున్నాడు ఆనందరావు. కాని తన మనస్సు, అలోచనలు, యిక్కడి నుంచి యెంతో దూరంగా వెళ్ళిపోయినాయి. లలితాదేవి అడుగుతున్నదాని కల్లా 'ఊ ఊ' అంటున్నాడు అంతే.

ఈ రోజుల్లో ఆడపిల్లల్ని యెవరిని నమ్మాలో యెవరిని నమ్మకూడదో తెలికుండా వచ్చింది. మొన్న శారద యిటువైపుకువస్తే నువ్వుకూడా యింట్లో లేవు. ఒంటరిదాన్ని, యీ రాత్రికి యిక్కడ వుండిపోమ్మంటే, విడిలించేసి నట్లు మాట్లాడింది. నువ్వుట ఆమెతో మాటమాత్రమయినా చెప్పకుండా వెళ్ళి పోయావుట. తెగ గునిసింది. అయినా నాకు తెలిక అడుగుతాను, ఎంత చనువుగావుంటేమాత్రం నువ్వు చెప్పలేదని ఆ సాధింపేమిటి! అయినా నేనేంచేశానని మధ్య. చీటికిమాటికి వస్తోందిగదా అని, చనువుగా యిక్కడ వుండమన్నా, దాని కన్నమాటయిష్టంవచ్చినట్లుమాట్లాడటం. అయినా నాదే తప్ప. ఆ అమ్మాయిని అంటం యెందుకు..."

క్షణం మెదలకుండా వూరుకుని 'ఏమండేమిటి' అంటూ గట్టిగా అరిచాడు.

"ఇప్పుడు ఆవన్నీ చెప్పి నీ మనస్సు పాడువెయ్యక్కర్లేదు గాని ... అంటే అంది. నాకు లేని రోషం నీకెందుకు..."

లలితాదేవి తొణక్కుండా నదురూ బెదురూ లేకుండా అనేసింది. ఆనందరావు స్తబ్ధుడయిపోయాడు. కొడుక్కు తన మాటంటే మంచిగోరవము, విలువాయిస్తాడని లలితాదేవికి తెలుసు. ఆవిశ్వాసాన్నే పూర్తిగా ఉపయోగించుకుంది.

రెండు మూడు రోజులయినా కూడా ఎడమొహం పెడమొహంగానే వుండి పోయారు శారద ఆనందరావులు. ఒక రొక్కరు చూసుకున్నారు. కాని తం వంచుకుని యెవరిదోవన వాళ్ళు వెళ్ళి పోతున్నారు.

చెప్పకుండా హఠాత్తుగా ఊరువెళ్ళి నందుకు, పశ్చాత్తాపవదుతూ ఏమయినా అంటాడేమోనని, శారద యెదురు చూసింది. తానులేని సమయంలో, తన తల్లిని ఆడిపోసుకున్నందుకు క్షమాపణ చెప్పుతుండేమోనని ఆనందరావు ఎదురు చూశాడు. కాని యిద్దరూ కూడా నిస్పృహ చెందారు. ఆనందరావు పలక రిస్తేనే తాను మాట్లాడదామని శారద, శారద ముందు మాట్లాడితే తాను పలక రించాలని ఆనందరావు పట్టుదలతో వున్నట్టుగా యిద్దరూముఖావంగానే వుండి పోయారు. శారద ఒళ్ళుమండిపోతోంది ఆనందరావుకు అహంకారం మోచ్చి పోతోంది.

శారద ఉండబట్టలేక ఓనాడు ఆనంద రావు యింటికి వచ్చేసింది. ఆ సమయాన అతను యింట్లో లేడు. ఆ వేళప్పుడు

సాధారణంగా యింట్లో వుండాలిందే మరి, కాని లేదు. ఆమె కళ్లు ఆట యిటూ గిర్రన తిరిగినాయి. పెదిమ విరిచింది. లలితాదేవి భాగవతం చదువుతూ కూర్చుంది. శారదను చూడగానే పుస్తకాన్ని మూసేసి కళ్లజోడు తీసి దగ్గరకు వచ్చి, 'రా అమ్మాయి కూర్చో' సమయానికే వచ్చావ్ అన్నది.

శారద తత్రరపడింది. సమయానికే వచ్చావ్ అంటోంది. ఏం సమయం అనుకుంటూ 'ఏమిటండీ' అన్నది.

ఏం చెప్పమంటావ్ అమ్మా..... ఎప్పడైనా వస్తే, నువ్వొస్తావు మాయింటికి ఇంకెవరోస్తారు. ఎవరితో చెప్పుకోను. ఏదైనా మనసులో బాధ కలిగినప్పుడు యింకొకళ్ళతో చెప్పకుంటే తగ్గుతుందంటారు. అందులో నీతో చెపితే, నా మనస్సు తేలిగ్గా, హాయిగా వుంటుంది కూడా. ఏమని చెప్పమంటావ్. మావాడి తీరు ఏమీ బాగాలేదు. మొన్నీ మధ్య, మేనమామగారి యింటికి వెళ్ళినప్పటి నుంచి వాడదోరకంగా వుంటున్నాడు. వాడు చెప్పినదానికి, దేనికీ కూడా నేను యింతవరకు అడ్డంకం లేదు. అడ్డంకం కూడా. అవ్వం మా అన్నయ్య కూతురే కాని సుతరాం నాకిష్టంలేదు. మావాడికి ఆ కళ్యాణినే పెళ్ళిచేసుకోవాలని వుంది. పోనీ ఆ మాట నాతో చెప్పచ్చుగా, చెప్పలేదు. ఏదో చిరాకుపడతాడు. ఏనుక్కుంటాడు. పైకి ఒక్కమాట

అనడు. తీరా మా అన్నయ్య ఉత్తరం రాసేదాక, నాకీ విషయం తెలియనే తెలియదు. వాడు సుఖంగా వుంటు నాక్కావచ్చింది. అంతకంటేనేను కోరుకునేదేముంది. కళ్యాణినే చేసుకుంటానని నాతో ఓమాట అనచ్చుగా, నే కాదంటానా.....' లలితాదేవి యింకా చెప్పబోతుంటే, శారద రెండు చేతుల్తోనూ రెండు చెవులు గట్టిగా మూసుకుని, గిర్రన వెళ్ళిపోయింది.

'శారదా, శారదా' అంటూ గట్టిగా రెండసార్లు పిలిచింది లలితాదేవి విని పించుకోకుండానే సాగిపోయింది.

ఆనందరావు చిర్రు బుస్సులాడుతూ రాత్రి తొమ్మిది గంటలవేళ యింటికి వచ్చాడు. తానేదో నాటకం ఆదాలని అనుకొంటే అసలుకే మోసం వచ్చిందే! శారద ప్రవర్తన ఏమీ బాగాలేదు. ఇంతయదిగా మారిపోతుందని అనుకోలేదు. అంత ధీమా, గర్వం, అహం, ఆడదానికి పనికి రాదు. పైకి చూట్టానికి సాత్వికంగా కనిపించినా. శారద చాలా చాలా తామసంగా కనిపిస్తోంది. ఏమో అనుకున్నా, తనలో తాను గుణించుకుంటూ కూర్చున్నాడు గదిలో.

తల్లి మెల్లిగావచ్చి, గది ముందర నిలబడింది. ఆమెనుమాసి చివలునలేచి, అన్నంపెట్టు వస్తున్నా అన్నాడు. ఆమె మెదలకుండా వంటింట్లోకి వెళ్ళిపోయింది.

"ఏరా అబ్బాయి అట్లావున్నావే..."

ఒంట్లో నరిగ్గా లేదా యేమిటి....." వడ్డిస్తూ లలితాదేవి మెల్లిగా అన్నది.

ఆనందరావు యేమీ మాట్లాడలేదు మళ్ళీ రెండోసారి అడిగింది: అప్పటికీ యేమీమాట్లాడలేదు. చనువుగా కాస్తంత దగ్గరకు వచ్చి, "ఒరేయ్ ఆబ్బాయినిన్ను ఎన్నాళ్లబట్టో ఓ మాట అడుగుదా మను కుంటున్నాను ... మరి ..." అంటూ మధ్యలో ఆపేసింది.

ఆనందరావు ఆసక్తిగా ఏమిటామాట అంటూ తల్లివంక చూశాడు. అతని మొహంలో మార్పును గమనించి, ఆమె చెప్పటానికి ఉత్సాహపడింది.

"మరేంలేదుగాని," అంటూ ప్రారంభించింది.

"నీ పెళ్ళిమాట ఎప్పుడెత్తినా విసుక్కుంటూ మాట్లాడతావు. అందుకనే నాకు భయంగా వుంది నీతో మాట్లాడటం.

"విసుగు ఎవరిమీదమ్మా, ఊహించుకున్నవన్నీ జరుగుతాయా, జరక్కపోతే విసుగురావటం సహజం. అయినా జరగనివి ఊహించుకోవటం ఎందుకు..." ఆలోచనగా అన్నాడు.

"ఏమిటో నీ మాటలు అర్థంకావటం లేదు...అయినా నే చెప్పదామనుకుంటే మంటే...శారద వుంది చూడు. ఆ అమ్మాయిని చూసినప్పటినుంచీ, నా కోడలు అవుతే యేంత బాగుంటుందని ఎంతో మురిసిపోయాను. అయినా నే నొక్కదాన్ని అనుకుంటే యేమిటి

ప్రయోజనం... మొన్న వచ్చినప్పుడు అంతా చెప్పేసింది వాళ్ళ నాన్నవాళ్లు ఆ అమ్మాయికి పెద్ద సంబంధం ఒకటి నిశ్చయం చేశారట. అది నీతో ఎట్లా గోట్లా చెప్పాలని ఆవేదనపడింది. తా నంతట తాను సీదగ్గరకొచ్చి చెప్పటానికే బిడియపడుతోంది. ఇహ నేనున్నాగా, నన్ను చెప్పమంటూ కూర్చుంది....." ఆనందరావు మొహంలోకి చూస్తూ, లలితాదేవి చప్పున ఆపేసింది.

"ఏమిటా అబ్బాయి..." అంటూ వీపుతట్టి మరో కేకవేసింది...

"ఊహు యిదానంగతి" అనుకుంటూ పెద్ద నిట్టూర్పుతో చివాలను లేచాడు.

"అబ్బాయి..." అంటూ గట్టిగా విలిచింది.

"అమ్మా...నా పెళ్ళి చూడాలనిగదా... నీ కోరిక, వెంటనే ఆ కామాక్షమ్మగారికి కబురుపెట్టు. నేను సరళను చేసుకుంటానని చెప్పేసెయ్యి. వెంటనే ముహూర్తం పెట్టించు..." గబగబ అనేశాడు. ఒక్క అంగలో బైటకు నడిచాడు.

లలితాదేవి హృదయంమీద రెండు చేతులూ సంతృప్తిగా పెట్టుకుని, యీ నాటికి నా కోరిక తీరుతోంది, అంటూ సంతోషంగా పెద్దగా నిట్టూర్చింది. ఇప్పుడేం చెయ్యాలా అనే ఆలోచనల్లో, శారద వచ్చి నిలబడ్డట్టు కూడా గమనించనేలేదు.

ఇట్టే తలపైకెత్తగానే 'శారద'

కనబడింది చప్పున త్రుళ్ళిపడింది. గుండె దడ యెక్కువయింది. ముచ్చె మట్టుపోసినాయి. ఇందాకటి సంభాషణంతా విన్నదేమోనని తెగ భయపడి పోయింది. శారద వారికం ఆటై చూస్తుంటే, ఆమె అప్పుడే వచ్చిందని ఊహించుకుంది. దానికి తగ్గట్టుగానే ఆమె మాటలు కూడా అతికిపోయినాయి.

“మీరు మొన్న చెప్పినవన్నీ నిజమేనా అనే అనుమానం కలిగివచ్చానంది...” అన్నది నవ్వుతూ శారద.

“అ... ..” అంటూ ఊణం కంగారుపడి మళ్ళీ తమాయించుకుంది లలితాదేవి. నిబ్బరంగా ఆలోచిస్తూ “మొదట్లో నేను కూడా నమ్మని మాట నిజమే... కాని... నేనెవ్వరితో చెప్పకోను. ఎవ్వరితో చెప్పకుంటేనా ఆవేదన తీరుతుందో అర్థంకావటంలేదు. నువ్వు చిన్నపిల్లవి. సీతో చెప్పటం కూడా మంచిదికాదని అనుకుంటూనే చెప్పతున్నాను. నువ్వేమీ అనుకోవద్దు. మా వాడి పద్ధతి యేమీ బాగాలేదు. రాత్రి రూలుతూ యింటికివచ్చాడు శారద. హడలిచచ్చాను, ఏమిటా యీ కర్మని. తాగుడుఅలవాటుచేసుకున్నాడమ్మా...” గద్గదంగా అంటూ కళ్ళసీళ్ళు పెట్టుకుంది లలితాదేవి.

శారద స్తబ్ధురాలయిపోయింది. ఆశ్చర్యంగా ఊణం చూస్తూ వుండి

పోయింది. ఏమి మాట్లాడాలో తోచలేదు. తానెంతో భవిష్యత్తుమీద ఆశపెట్టుకుని, ఆనందరావుమీద ఆశలుపెంచుకుని, తన యింట్లో వాళ్ళందరికీ ఎంతెంతగానో చెప్పిన శారదకు, యీనాడుమళ్ళీ తానే, ఆనందరావును గురించి యింకో విధంగా చెప్పాలంటే తనకు చేతకాదు. తన తల్లితండ్రులు, తనమీద ఉంచిన విశ్వాసాన్నంతా యిట్టే తీసేసుకుంటారు. తాను ఏ విషయం చెప్పినా యిహానమ్మరు. తన మొహం వాళ్ళకు యెట్లా చూపించేటట్లు, అనుకుంటూ వరిపరివిధాల ఆలోచించుకుంటోంది. శారదకు ఎటూ తోచడంలేదు. ఆనందరావుతోనే ముఖాముఖిగా మాట్లాడాలనుకుంటుంది. “ఛీ” యింకా ఆయనతో మాట్లాడటమూ ఏ మొహం పెట్టుకుని అనుకుంటూ తనతో తాను తీరనివ్యధపడుతోంది.

‘వస్తానంది...’ అంటూ యెంతో బరువుగా వెనక్కు తిరిగి, శారద వెళ్ళిపోయింది.

ఆనాడు యింట్లోకివస్తూనే అన్నాడు ఆనందరావు “ఏమిటి కామక్షమ్మగార్కి కబురు పంపించావా” అని.

“సికన్నీ తొందరేరా, అనుకున్న మరుక్షణం జరిగిపోవాలంటావ్ ...” ఎంతో తేలిగ్గా ఆనేసింది లలితాదేవి.

హఠాత్తుగా శారద గబగబ తనింటి వైపుకే రావటంచూసి, లలితాదేవి తెగ కంగారుపడింది. కిటికీలోంచి చూసిన

ఆనందరావు పట్ల పటపట మన్నాయి శారద హుంకరిస్తూ, ఎంతోరోషంగా వచ్చి నిలబడింది గుమ్మంముందర.

“ఏవండీ:”కొంచెం గట్టిగా పిలిచింది.

“ఎవరూ...” అనుకుంటూ లలితా దేవి, గుమ్మం డగ్గరకు వచ్చేసింది.

“మీ ఆబ్బాయి కిచ్చేసెయ్యండి ... మళ్ళీ మీ గుమ్మం తొక్కను ... ఇదే చివ్వురిసారి యిక్కడికి రావటం...” అంటూ ఓ ఫోటోను, అతినిర్లక్ష్యంగా లోపలికి గిరాటుపెట్టి గిర్రున తిరిగి వెళ్ళిపోయింది.

“అమ్మాయి శారదా...” ఎంతో ఆస్వాయంగా పిలిచింది. ఆనందరావుకు అహం కూడా దెబ్బతిన్నది.

“అమ్మా!...” అంటూ బిగ్గరగా కేక పెట్టాడు, గదిలోంచి చివాలనవచ్చేసి. శారదకు ఆ శబ్దం వినిపించి కూడా లెక్కలేకుండా, అతిదీమగా ముందుకు సాగిపోయింది.

ఈసాటితో పూర్తిగా రక్తి కట్టి పోయిందని లలితాదేవి బాగా సంతోషించింది. ఇహ తన ప్రయత్నాలకు యే విధమైన ఆటంకంరాదనిబాగా సంతృప్తి పడింది.

కామాక్షమ్మకు కబురుచెయ్యటం ఆంశ్యంగా, ఆమెగారు కూతరితోసహా వచ్చివారింది.

ఆనందరావు తుమ తుమలాడుతూ,

సరళవంకమాశాడు. ఆమె అంతకంటే చిరుబుస్సులాడుతూ ఆనందరావువంక చూసింది ఈడూ జోడూ బాగుంది అనుకున్నాడు, కామాక్షమ్మ, లలితాదేవి యిద్దరూను. శారద తల్లి తండ్రియిద్దరికీ కూడా యీ సరళ రావటం యిక్కడ హడావిడి అంతా తెలిసిపోయింది. శారదను వత్తి వత్తి అడుగుతున్నారు “ ఏమిటమ్మా విషయం, నువ్వేమో ఆనందరావు సంగతి చెబుతూవుంటావు. అక్కడ వాళ్ళింట్లోనేమో సరళవిషయం అనుకుంటున్నారట” అన్నాడు ముక్త సరిగా శారద తండ్రి.

శారద కాసేపు తటపటాయించినా ఏదో సమాధానం చెప్పాలనే ఆరాట పడుతోంది.

“గిట్టనివాళ్ళు ఏదోచెబుతారునాన్నా? అవన్నీ మనకెందుకు.....” అంటూ యెంతో నిబ్బరంగానూ, హుండాగానూ అన్నది శారద.

అన్నదే గాని మాట, ముందు యేం చెయ్యాలో తోచటంలేదు. తికమకపడి పోతోంది

“అవన్నీ మనకెందుకంటే యెట్లాగు, అన్నీ ఆలోచించుకునే చెయ్యాలమ్మా ..” ఇంకా ఆయన ఆడుర్ధాగా అంటున్నాడు.

“నే చెప్పిన మాటలు నమ్మకపోతే, నువ్వు ఆయనకే రాసి కనుక్కోనాన్నా ...” చప్పున నాలుక కరుచుకుంది శారద.

“హీ...” అంటూ శారద తండ్రి ఆలోచనగానే చూశాడు.

అనందరావు ఆనాడు యింటికి వస్తూనే అదో తమాషాగా ప్రవర్తించటం మొదలుపెట్టాడు. లలితాదేవికి గుండె అదురుగా వుంది. క్షణ క్షణానికి భయపడిపోతోంది. ఇంతలో యింత మార్పు రావటానికి కారణం యేమిటా

అని తపనపడిపోతోంది. ఏ మాట చెప్పినా చప్పున వ్యతిరేకంగా సమాధానం చెప్పుతున్నాడు. అదోరకంగా మాట్లాడుతున్నాడు. లలితాదేవికి యేమీ అర్థంకావటంలేదు. కామాక్షమ్మకవులే మతిపోయినట్టే అయింది. సరళ బిత్తరు చూపులు చూస్తోంది. ఏమీ ముంచుకొస్తుందో అని లలితాదేవి లోపల లోపల

తెగ ఆరాటపడుతోంది. ఆందోళనపడుతోంది. ఎవరితోనూ చెప్పేటట్లు లేదు. సాహసించి హఠాత్తుగా కొడుకు పెళ్ళి సరళతో నిశ్చయించేటట్లులేదు. తనతల్లి సతమత మవుతున్నట్లు ఆనందరావు కూడా పూర్తిగా గ్రహించాడు.

ఆనాడు సాయంత్రం ఆరుగంటలకు లలితాదేవి ఒక్కతైవరండాలో కుర్చీలో కూర్చుని తీవ్రంగా ఆలోచిస్తోంది. యింకా కామాక్షి సరళా యింటికి రాలే దేమిటా అని. తన కొడుకు కూడా యివ్వాలక పెందరాళే వస్తానన్నవాడు యెందుకు రాలేదా అని యేవేమిటో ఊహించుకుంటోంది.

మనకమనకగా చీకటి అలుముకు పోతోంది. ఆకాశంలో నక్షత్రాలు మిణుకు మిణుకు మంటున్నాయి. పైకి చూసింది. ఇంతలో ఓ బండి వస్తున్నట్లు చప్పుడయింది. ఆ అలికిడి బాగా దగ్గరగానే వినిపించింది. తీరా చచ్చి వచ్చి ఆ

బండి సరిగ్గా లలితాదేవి గుమ్మందగ్గర ఆగిపోయింది. ఆమె లేచి విడ్డూరంగా చూస్తోంది. బండిలోంచి యిద్దరు దిగారు. ఇద్దరూకూడా యీమెవైపుకేవస్తున్నారు.

ఆమాంతం, ఆ యిద్దరూ, లలితాదేవి పాదాలమీదకు వంగి 'ఆశీర్వ దించమూ, చివ్విరికి నీ కోరికే నెరవేరింది ...' అన్నాడు ఆనందరావు.

"ఆ...!" అనుకుంది.

"శారద తండ్రి నాకు చెప్పాడు విషయమంతా..." అని యింకాయేదో అనబోతుంటే శారద కూడా చిరునవ్వు మొహంతో లలితాదేవివంక చూసింది.

"అబ్బాయి! నేనింకా యెందుకు బతికివున్నాననుకుంటున్నావ్" ఎంతో హుందాగానూ గంభీరంగానూ అన్నది లలితాదేవి.

"అల్పాయిగారిపెళ్ళిమాట్టానికేగా..." నూతన దంపతులిద్దరూ మెల్లిగా లోపల లోపల నవ్వుకున్నారు.

పిచ్చానుపత్రిలో ఉన్నాడంలో ఉన్న ఒకరోగిని డాక్టరు కల్సు కున్నాడు.

"ఏమిటి అసలు విషయం?"

"డాక్టర్, నేను పెళ్లి చేసుకోవాలనుకుంటున్నాను"

"నీ వయస్సెంత?"

"పల్లె యేడు"

"అంటే యా జైసంవత్సరాల వయస్సున్న భార్య కావాలన్నమాట!"

"డాక్టర్! ఇరవైఅయిదు సంవత్సరాల వయస్సుగల

ఇద్దరు భార్యలై నా చాలు!"